

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/665/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214679
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214679.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/235/2012-116 zo dňa 18. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi majetkovú škodu ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex 5205/10 exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, ale s omeškaním viac než 182 dní.

Súd I. stupňa skutkovo ustálil, že v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 23Er/1167/2010 na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. 16117/09 zo dňa 2.11.2009 - bola dňa 19.7.2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd uznesením zo dňa 14.9.2010 predmetnú žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Uvedené uznesenie bolo na základe odvolania oprávneného zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoE/92/2010 zo dňa 16.12.2010, v ďalšom postupe exekučný súd po opakovaných žiadostiach o predloženie spisového materiálu rozhodcovského súdu a zisťovaní pobytu povinného (a následnom ustanovení opatrovníka z dôvodu pobytu na neznámom mieste) v poradí druhým uznesením zo dňa 17.9.2012 (v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11CoE/28/2013 zo dňa 27.1.2014) žiadosť o udelenie poverenia opätovne zamietol.

Na základe opísaných zistení prvostupňový súd s poukazom na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR konštatoval, že zákonná lehota 15 dní neplatí v prípadoch negatívneho rozhodnutia exekučného súdu v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom, ako i tvrdeniam odporcu a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýka, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ totiž podľa odvolateľa vnútroštátny súd dospel (na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili. Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému podáva (tiež) odvolanie.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nie len skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd v spojitosti s uplatnenou majetkovou škodou ignoroval všetky tvrdenia o jej vznik z titulu udržiavania a správy informačného systému, výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií a poštovných a telekomunikačných výdajov. V tejto časti považuje rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nie je totiž podľa odvolateľa z odôvodnenia rozsudku zrejmé, akou úvahou súd dospel k jednoznačnému presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, považuje navrhovateľ za neakceptovateľný stav, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasí s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. Dlžník totiž nemôže byť zaťažovaný plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Zopakoval, že nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady z dôvodov nutnosti ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií. V konaní pred súdom však navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navyše množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby, pretože aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Rozhodnutie prvostupňového súdu preto považuje navrhovateľ za vnútorne rozporné, nakoľko súd na jednej strane zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadny objektívny udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil. Namiesto toho

súd analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia a tieto okolnosti vydal za odôvodnenie svojho rozhodnutia

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastťou na súdnom pojednávaní (ktorú situáciu procesný predpis predvída v nižšie citovaných ustanoveniach spôsobom zodpovedajúcim práve zásade kontradiktórnosti sporového konania) - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Dňa 2.6.2014 bolo konajúcemu súdu doručené mailové podanie navrhovateľa obsahujúce „Návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitého (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to korešponduje aj ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje konajúcemu súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiadúcim prietahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však, vo svetle okolností daného prípadu - neúčasť odporcu na pojednávaní, opakujúca sa a navrhovateľovi „chronicky“ známa skutková a právna argumentácia - nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia práva účastníka konania. Identický dôvod i záver platí i vo vzťahu k nedoručeniu písomného vyjadrenia odporcu navrhovateľovi súdom, ktorý (súd) navyše v čase predloženia vyjadrenia nedisponoval vedomosťou o neúčasti navrhovateľa na súdnom pojednávaní, na ktorom sa navrhovateľ mohol s vyjadrením oboznámiť.

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci totiž návrh na prerušenie konania podaný nebol, niet preto rozhodnutia, na právoplatnosť ktorého by bolo možné vyčkať.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytýka súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a to „za stavu, kedy sa odporca nevyjadril k podanej žalobe“.

Stotožniť sa nemožno ani s tvrdením ohľadne konania „vylúčeného“ sudcu. Zákonný sudca sa vo veci necítil byť zaujatý, vo vzťahu k obsahovo zmätočnému podaniu navrhovateľa formulujúcemu neexistujúci inštitút „generálnej námietky zaujatosti“ platí záver nadriadeného súdu (č.l. 43 spisu), preto nebol dôvod na rozhodovanie o nevznesenej námietke zaujatosti. Ani v posudzovanom odvolaní neuviedol odvolateľ žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonného sudcu.

S ohľadom na uplatnené „vecné“ odvolacie námietky je potrebné zo strany odvolacieho súdu poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania. Je pritom zjavné, že (nepochybné aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) hmotnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnym dôvodom, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie. Zo strany navrhovateľa ide zjavne len o púhu sumarizáciu odvolacích dôvodov z množstva súdnych konaní, ktoré proti odporcovi vedie.

Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Je preto výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k nosnému právnemu dôvodu/posúdeniu, na ktorom okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie - t.j. záveru, že zákonná 15-dňová lehota sa nevzťahuje na negatívne rozhodnutie, t.j. na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia - odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu. Uvedené v spojitosti s viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.) nevyhnutne vedie ku konštatovaniu vecnej správnosti meritórneho výroku napadnutého rozsudku.

Nadväzne je v zjavnom rozpore so skutočným obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacia námietka, v zmysle ktorej súd síce zistil, že o návrhu alebo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a napriek tomu pre túto nečinnosť nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Nad bezprostredne nevyhnutný rámec krajský súd dodáva, že v zmysle Exekučného poriadku v znení účinnom v čase podania žiadosti o udelenie poverenia, sa zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia nevzťahovala ani na prípady rozhodcovského rozsudku (ako je tomu i v súdnej veci) ako exekučného titulu.

Nenáležitou je tiež požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu nepochybné bez ďalšieho neznamena povinnosť súdu rozhodnúť pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením obsahu exekučného spisu 23Er/1167/2010, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 126 spisu).

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem skutočnosti, že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje, platí, že časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd zodpovedajú skutkovému stavu a vyplývajú z obsahu pripojeného exekučného spisu.

Za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonomie námietky odvolateľa týkajúce sa ostatných podmienok daného zodpovednostného vzťahu bezpredmetné.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, ktorý vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmatečnosťou ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom (napr. zásadný nesúhlas odvolateľa s tvrdením súdu, že náklady na správu pohľadávku zapríčinil dlžník, resp. so záverom okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt - takéto tvrdenia však súd nevyslovil) ilustráciou nesprávneho šablónovitého/typového podávania odvolaní.

Krajský súd uzatvára, že formulovanie odvolacích dôvodov „príkladmo“ je z pohľadu rozhodovacej praxe odvolacieho súdu ojedinelým zjavom, predovšetkým s ohľadom na zastúpenie navrhovateľa advokátom, t.j. osobou znalou práva.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu,

na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .